

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Bělecký Mlýn, spol. s r. o.**, se sídlem Šemberova 66/9, Olomouc, zastoupeného Mgr. Markem Gocmanem, advokátem se sídlem 28. října 219/438, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 24. 9. 2010, č. j. 59 A 72/2010 - 84,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1.] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadl shora označené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba brojící proti „Oznámení o neposkytnutí příspěvku na hospodaření v lesích“ (dále též „oznámení“) ze dne 5. 10. 2009, č. j. OŽPZ/914/2008 OVLH KULK/63350/2009. Citovaným oznámením žalovaný zamítl žádost stěžovatele o poskytnutí příspěvku na hospodaření v lesích (dále jen „příspěvek“), a to z důvodu pozdního podání žádosti. V oznámení žalovaný stěžovatele

poučil o faktu, že na poskytnutí příspěvku není právní nárok, na jeho vydání se nevztahují předpisy o správním řízení a není možno proti němu podat žádný opravný prostředek.

[2.] Žalobu podanou proti citovanému oznámení krajský soud nejprve odmítl usnesením ze dne 6. 4. 2010, č. j. 59 Ca 105/2009 - 29, z důvodu, že se vůbec nejedná o správní rozhodnutí. Toto usnesení však z podnětu kasační stížnosti podané stěžovatele zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 8. 2010, č. j. 2 As 52/2010 - 59, který konstatoval, že se jedná o soudně přezkoumatelné správní rozhodnutí.

[3.] Důvodem odmítnutí žaloby stěžovatele v nyní projednávané věci byla její opožděnost. Krajský soud totiž shledal, že napadené oznámení bylo stěžovateli doručeno dne 7. 10. 2009 a stěžovatel v něm byl poučen o tom, že na poskytnutí příspěvku není nárok a na vydání oznámení se nevztahují předpisy o správním řízení, takže nelze podat odvolání či jiný opravný prostředek. Přesto podal stěžovatel odvolání, na něž reagoval žalovaný dopisem ze dne 20. 10. 2009, v němž uvedl, že příspěvek nelze poskytnout z důvodu opožděnosti žádosti.

[4.] Z toho krajský soud dovodil, že rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bylo shora označené oznámení ze dne 5. 10. 2009, které bylo stěžovateli doručeno dne 7. 10. 2009. Posledním dnem dvouměsíční zákonné lhůty k podání žaloby proto byl den 7. 12. 2009 a žaloba podaná až dne 22. 12. 2009 byla tedy podána opožděně a z tohoto důvodu musela být soudem odmítnuta.

II. Obsah kasační stížnosti

[5.] Stěžovatel napadl toto usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a dále z důvodu nezákonnosti napadeného rozhodnutí o odmítnutí návrhu [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

[6.] Stěžovatel vyslovuje podezření, že se krajský soud účelově vyhýbá projednání věci a snaží se nalézt procesní důvody, na základě kterých by žalobu odmítl. V daném případě se totiž jednalo o rozhodnutí, které neobsahovalo všechny náležitosti uvedené v ustanovení § 68 a násl. správního řádu (č. 500/2004 Sb.). Zejména z něj neplynulo, podle kterého zákonného ustanovení proti němu nelze podat žádný opravný prostředek. Proto stěžovatel poukazuje na ustanovení § 83 odst. 2 správního řádu a dovozuje z něj, že je založena možnost podat odvolání i v těch případech, kdy zákon přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ex lege nepřipouští.

[7.] Za této situace měl krajský soud postup stěžovatele posoudit jako ústavně konformní a směřující k ochraně jeho subjektivních práv. Ze všech těchto důvodů navrhuje stěžovatel napadené usnesení zrušit.

III. Vyjádření žalovaného

[8.] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti souhlasí s právním názorem krajského soudu o opožděnosti podané žaloby, jelikož na tento případ se nevztahuje správní řád, což ostatně výslovně plynulo i ze Zásad pro poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích z rozpočtu Libereckého kraje.

[9.] Proto žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

IV. Relevantní skutečnosti plynoucí ze spisu

[10.] Z obsahu spisu plyne, že Krajský úřad Libereckého kraje poskytuje příspěvky na základě postupu obsaženého v dokumentu Zásady pro poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích z rozpočtu Libereckého kraje, schváleném Radou Libereckého kraje a následně i rozhodnutím Evropské komise č. N 518/2006 ze dne 22. 3. 2007. Dle čl. I odst. 3 Zásad příspěvky poskytuje ze svého rozpočtu Liberecký kraj a schvaluje je zastupitelstvo Libereckého kraje. Článek I odst. 15 Zásad stanoví, že na poskytnutí příspěvku není právní nárok a „na úkony podle těchto Zásad se nevztahují obecné předpisy o správním řízení“.

[11.] Stěžovatelova žádost o poskytnutí příspěvku byla Krajským úřadem Libereckého kraje zamítnuta dne 5. 10. 2009 Oznámením o neposkytnutí příspěvku na hospodaření v lesích, které mu bylo doručeno dne 7. 10. 2009. Součástí tohoto oznámení bylo poučení, že na poskytnutí příspěvku není právní nárok, na vydání oznámení se nevztahují předpisy o správním řízení a proto se proti němu nelze odvolat a ani podat jiný opravný prostředek.

[12.] Přes citované poučení podal stěžovatel dne 8. 10. 2009 podnět k přezkoumání postupu ke Krajskému úřadu Libereckého kraje. V něm zejména uvedl, že vždy, když je rozhodováno o právech a povinnostech, musí být takovýto postup přezkoumatelný v rámci odvolacího řízení, nevylučuje-li to zákon. Protože prý v daném případě tato zákonná výluka dána není, je odvolání přípustné. Toto tvrzení stěžovatel doplnil dne 12. 10. 2009 poukazem na nálezy Ústavního soudu č. 116/2008 Sb.

[13.] V reakci na toto podání žalovaný krajský úřad odkázal na podrobný postup při poskytování příspěvků, obsažený v Zásadách, a zopakoval, že žádost stěžovatele byla podána opožděně, jelikož byla poslána faxem (30. 6. 2009) a v písemné podobě byla doručena teprve 2. 7. 2009, přičemž na příjem těchto žádostí se nevztahoval správní řád. Tento přípis byl stěžovateli doručen dne 26. 10. 2009.

V. Argumentace soudu

[14.] Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), přezkoumal napadené usnesení krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15.] Soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení, jelikož – jak plyne ze shora uvedeného – o předmětné žalobě krajský soud již jednou rozhodoval a protože jeho usnesení bylo Nejvyšším správním soudem zrušeno, musel rozhodnout – vázán právním názorem zdejšího soudu – znovu. Podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. přitom platí, že kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[16.] V nyní projednávané věci krajský soud odmítl usnesením ze dne 6. 4. 2010, č.j. 59 Ca 105/2009 – 29, žalobu proto, že shora označené oznámení žalovaného ze dne

5. 10. 2009 nepovažoval za soudně přezkoumatelné správní rozhodnutí. Toto usnesení zdejší soud zrušil, když vyložil, z jakých důvodů napadené rozhodnutí žalovaného spadá do kognice správních soudů. Jak plyne z obsahu usnesení krajského soudu nyní napadeného kasační stížností, tento právní názor zdejšího soudu krajský soud plně respektoval, nicméně současně zjistil, že žaloba byla podána opožděně a z tohoto důvodu ji odmítl.

[17.] Je tak zřejmé, že k odmítnutí kasační stížnosti na základě ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. není dán žádný rozumný důvod. Jak totiž judikoval zdejší soud v usnesení ze dne 10. 6. 2008, č. j. 2 Afs 26/2008 - 119 (www.nssoud.cz), „ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Vztáhnout však citované ustanovení též na případy, kdy Nejvyšší správní soud pouze vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení, resp. nedostatečně zjištěný skutkový stav, by ve svých důsledcích mohlo vést k naprosté zbytečnosti Nejvyššího správního soudu, neboť by mohl tento soud v každé projednávané věci vždy prvním kasačním rozhodnutím vytknout jakoukoli (třebas i malichernou) procesní vadu a poté v druhém kasačním řízení kasační stížnost odmítnout, a tím odmítnout i věcný přezkum naříkaného rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva.“

[18.] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k meritornímu posouzení podané kasační stížnosti. V tomto směru je ze shora provedené rekapitulace dosavadního řízení zřejmé, že rozhodnou právní otázkou je posouzení včasnosti kasační stížnosti: pokud by totiž krajský soud při hodnocení její včasnosti pochybil, byl by naplněn důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a odmítnutí žaloby by muselo být shledáno jako nezákonné.

[19.] K tomu soud uvádí, že krajský soud má pravdu v tom, že v předchozím rozsudku sp. zn. 2 As 52/2010 se Nejvyšší správní soud nezabýval otázkou včasnosti kasační stížnosti a polemizoval s krajským soudem toliko ohledně otázky, zda předmětné „oznámení“ představuje správní rozhodnutí, přezkoumatelné správním soudem. Postupu krajského soudu, který za situace, kdy dospěl k závěru o tom, že toto oznámení rozhodnutím není, se již dále nezabýval splnění dalších podmínek řízení, přitom v zásadě není co vytknout: pokud totiž je napaden akt, jehož přezkum není v kompetenci soudu, nedává žádného smyslu zabývat se tím, zda žaloba byla podána včas, zda byl zaplacen soudní poplatek atd., jelikož je to zjevně nadbytečné.

[20.] V nyní projednávané věci pokládá Nejvyšší správní soud za relevantní, že od počátku muselo být stěžovateli zřejmé, že se celá procedura poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích neřídila podle správního řádu. V tomto směru soud odkazuje na shora citované Zásady (čl. I odst. 15) i na poučení, obsažené v oznámení ze dne 5. 10. 2009.

[21.] Jak ostatně výslovně uvedl zdejší soud již v rozsudku sp. zn. 2 As 52/2010, jednalo se v případě příspěvku na hospodaření v lesích o dotaci poskytovanou z rozpočtu kraje, který je *ex constitutione* veřejnoprávní korporací, a dělo se tak v rámci samostatné působnosti. V citovaném rozsudku soud aproboval, že předmětné oznámení nebylo vydáno v režimu správního řádu, když např. konstatoval, že „nelze dovodit, že žalobou napadené oznámení podléhá přímé aplikaci správního řádu. Způsob přezkoumání úkonu kraje při nakládání s prostředky z rozpočtu nemůže být kritériem pod zařazení daného úkonu pod režim správního řádu.“ Ratio decidendi tohoto rozsudku tedy spočívalo v tom, že

„vyloučením řízení o poskytnutí příspěvku z režimu správního řádu proto nelze upřít fyzickým ani právnickým osobám jejich právo na soudní a jinou právní ochranu.“

[22.] Pokud tedy stěžovatel dospěl v projednávaném případě ke správnému právnímu názoru, že oznámení ze dne 5. 10. 2009 je soudně přezkoumatelným správním rozhodnutím, měl se proti němu účinně bránit podáním žaloby ke správnímu soudu v zákonné lhůtě. To však neučinil, když nejprve podal k žalovanému „podnět k přezkoumání postupu“, ačkoliv si měl být vědom, že se nejedná o procesní prostředek, kterým disponuje.

[23.] Na tomto místě je vhodné uvést, že se stěžovatel mylí, má-li za to, že možnost podat odvolání je založena i tehdy, když zákon přezkoumání rozhodnutí správního orgánu nepřipouští. Jak totiž v minulosti již uvedl zdejší soud (rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 2 As 47/2004 - 61, in: č. 1409/2007 Sb. NSS), *„mezi základní zásady rozhodování o právech a povinnostech fyzických či právnických osob správními orgány nepatří rozhodování ve dvou stupních.“*

[24.] Stěžovatel se rovněž mylí, pokud poukazuje na ustanovení § 83 odst. 2 správního řádu. Toto ustanovení totiž upravuje lhůtu pro podání odvolání v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení; nelze však z něj dovodit založení možnosti odvolání vůbec podat.

[25.] Lze tak ve shodě s krajským soudem uzavřít, že žaloba stěžovatele, podaná proti oznámení, doručenému dne 7. 10. 2009, teprve dne 22. 12. 2009, byla skutečně podána až po marném uplynutí zákonné dvouměsíční žalobní lhůty. K jejímu odmítnutí krajským soudem pro opožděnost tak nedošlo nezákonně ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

VI. Shrnutí

[26.] Lze tak uzavřít, že Nejvyšší správní soud na základě shora předestřené argumentace dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

[27.] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému krajskému úřadu nad rámec jeho běžné úřední činnosti náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu